Naše Beseda

[illegible] tímto ohlavením otiskneme všechny dopisy slušného obsahu. Musí však býti prosty všeho obchodního oznamování, jakož i osobních narážek a vždy plným jménem podepsány. Aby se předešlo možným mýlkám, musí dopisy býti zřetelné a hlavně pouze na jedné stránce každého listu psány. Jinak zodpovědnost za správné otištění na sebe nebéřeme; závod vůbec za dopisy není zodpovědným.

CLARKSON, NEBR. — Ctění čtenářové "Pokroku"! Zde vám zasíláme $4.50 jako předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok," což vám může býti důkazem, že se nám denní váš časopis zcela dobře zamlouvá. — Zároveň přikládám $1.50 pro České Národní Sdružení, které k osvobození české státní naší vlasti pracuje. S přátelským pozdravem zůstávám váš v úctě — Anton Štěpánek.

⁂

PUEBLO, COLO., 15. června. —

(Pokračování.)

Vody řek a potoků jiho-slovanského Krassu daly by se s výhodou upotřebit, místo aby jak až dosud rozpadaly se do oněch podzemních sluji, čili jeskyní. Vody tyto okrouhle vyvozují přes půl milionu koňských sil, jez daly by se zužitkovat pro industri. Pouze řeka Dráva při Mariboru obsahuje 300,000 koňských sil atd. — Úrodnost našeho území... V našich jiho - slovanských krajích prvně roději se výtečně žita a to skorem všech evropských odrůd. Kukuřice prospívá zrovna tak jako pšenice též ječmen, oves, proso, fazole atd. Rovněž všude znamenitě prospívá vinná réva. Své doby na rovinách kolem "Niša" (Srbsko), pěstovala se též rýže. Prospívá též "murba" a kaštan. Pouze níženi k jihu daří se mandle a olivy, fíky a jiných více. Vyjma slovenského území (Viz Krajina). Všude daří se melouny. Úroda přímořských zemí o 10 proc. jest slabší. V roce 1909 ve slovanských oblastech na jihu urodilo se 20 milionů metrických centů, turkyně či kukuřice. — Maximum: Bačka a Banat po 26q na hektaru; minimum: Černá Hora po 6q na ha. 11 milionů q pšenice, max: Štyrsko 13 q, minim. Černá Hora 1q. 4 miliony q ječmene max.: Štyrsko 16q ovsa, min.: Černá Hora 5q. 4, 500,000q ovsa, max.: Korutany 13q min.: Srbsko 5q. a konečně 10 milionů q bramborů. Pouze tato žeň, či úroda obsahuje cenu 850,000,000 franků. Vedle toho vypěstuje jihoslovanský sedlák ještě mnoho jiných plodin, jež slouží mu k potřebě doma, jakož zároveň pro trh, jako fazole, hrách, rozličná semena, různé řípy, ranné dyně z jichž jader vyrábí se chutný olej. Dále cibule, zelí, jetel, víno, růžové oleje, opij, tabák, jež proslulým jest jako Bosenský, Hercegovský Banjovce atd. Jižně sázejí ovoce, jmenovitě proslulé jsou "češple" bosenské, srbské, Hrvatské; jablka štýrská, krajinská, a t. d. Počítáme-li pouze hodnotu úrodnosti, vyjma vinie a dobytkářství, rovná se produkce jihoslovanského rolnictva na penězích 1,500,000,000 franků. Zajímavo je také to: průměrná úroda žita jihoslovanského zemědělství obnáší 11 q na ha. (ha. jest 10,000 čtver. metrů,) zatím co jsou vypěstovaly Italie od r. 1906—1910 průměrn. 8 5 q., 1911, 10 q, Francouzsko 13, 8 q, Belgie 20 q, Anglie 21 q z hektaru. Obdělávání pole moderními stroji jakož užívání rozdílných umělých hnojiv jest u nás namnoze dosud neznámo, jakož racionelní vzdělání hospodářská značně dosud se nerozvinula. A proto na příště rozvoje hospodářských zádrub možno očekávati zdarů v zemědělství v budoucnosti. Provedou se reformy ony, jež by rolníka učinily neodvislým ode všech oněch okolností, kteréž jej dosud zdržovaly na cestě pokroku v hospodářství. S cesty mohou jíti všechny privilegie státní desky, fidejkomise, majoráti a podsára, jež dvehtí po starodávných časích, po útisku a nevolnictví našich selských předků. "My jdeme vstříc nové době, demokracii Svobody a pokroku selského, jakož dělnického lidstva. — Napsal Jihoslovan Ernest Krulej. — V úctě

M. Podhořák.

BESSEMER, COLO., 18. června 1917. — (Pokračování)—"Srbové a Bulhaři!" Tímto řečním vyvolal další číslo programu Ivan a když byla již procedura ve zpěvu rekrutských písní pojednou značně ochabla, hbitě vytáhl z kapsy "Náš družstevní denník" a začal pak hlasitě čísti: "V Statesman's Year Book' pod shora vyřknutým heslem 'Srbové a Bulhaři' uveřejněn jest velice zajímavý článek, ze kterého vyjímáme následující: 'V roku 1910 navštěvovalo srbské veřejné školy 145,570 dítek, z nichž bylo pouze 30,000 dívek. Tehdy čítalo se v Srbsku do tří milionů obyvatel a z toho tudíž jest vidno, že byl ve škole v Srbsku každý jedenadvacátý obyvatel. Takové poměry tudíž zavládaly v Srbsku při konci delší doby míru, jež trvala skorem po třicet minulých let až do vypuknutí balkánsko-turecké války (1912). — V Bulharsku po vzpomenuté válce 1914 čítalo se něco méně než úplných pět milionů obyvatel. Veřejné školy navštěvovao 504,763 dítek a z těchto bylo 290,800 hochů a 213,963 dívek. To jest, že v Bulharsku tehdy navštěvoval školu každý šestý obyvatel. Na takové výši rozvoje nalézala se otázka školská v Bulharsku po strašné, dvě léta trvající válce, kdy ale, jak vidno, rychle činěny byly přípravy na opětný boj v budoucnu. Jestliže se shora uvedená fakta mohou bráti za jakési měřítko, pak lehce každý může přiznati, že má Bulharsko daleko více schopností za samostatnost nežli Srbové a nyní Spojenci vzali sobě do programu, že vyrvou Bulharům Macedonii a přidělí tuto k Srbsku. Tím se rozumí, že by přišlo skoro milion Bulharů pod srbskou vládu. Je to správné? — Čtenář nechť každý sám učiní sobě komentář o této zprávě, která vyšla z Londýna!' " "Well, hoši — ano, jest to s tou otázkou Bulharska velice povážlivé" — takto dále Ivan, když byl dočetl, se rozhovořil, řka: "Před rokem asi, kdy v Petrohradu pořádali banket, při které příležitosti ruský tehdy ministr vojenství Polivanov se vyslovil, že Rusko pokoří a ztrestá zradu Bulharů na Slovanech tím, že vlast jejich k rozdělení přijde. Levé křídlo Slavistů nesouhlasilo s radikálními vývody téhož. Psychiater Bechterov jest následovního mínění: 'Bulharsko se nemůže rozdělit, neboť Rumuni nechtějí nižádné bulharské země. Pročež může bulharský národ zůstati. Avšak mohou se mu odjemout možnosti, aby ještě kdy cos podobného provedlo — už v zájmu pouhé historické morálky. Koburští vladaři nesmí dále vládnouti a ještě méně smí se bulharský vladař jmenovati "car". Rusko má právo Bulharsko postavit pod svůj protektorát — odejmouti tomuto samostatnost diplomatickou, jakož zároveň vojenskou. Tím způsobem Bulharsko stalo by se úplně neškodno svým sousedům.' — Co se mne — nebo nás Hrvatů vůbec — týče," pokračoval dále Ivan, "my nikterak nejsme nepřátelsky zaujati vůči našim bratrům Bulharům, neboť s těmito jako se Srby a Slovenci jeden celkový obraz jihoslovanského kmene tvoříme. Za času života Cyrilla a Methodějenj edna řeč, jedna liturgie nás všechny sdružovala a ještě dosud jest to jen rozdíl — příkladně mezi námi Hrvaty a Bulhary jedině ten, že tito přijali a podrželi sobě za spisovný jazyk 'cyrilliku', zatím co my Hrvaté píšeme latinkou; řeč jest však namnoze jedna a tatáž až na nepatrné odchylky nářečí, čili jak řekneme dialektu, jenž ostatně jest též všude u jiných národů — Němců nebo Italů; tito poslední, jíž, jak známo, dělí se na Benátčany, Toskánce, Neapolce, Sicilíany, rovněž svá nářečí užívají ve spisovnictví; v celku však přece tvoří jednu celistvost italského národa. Zde, stolu, uchopil v ruku nějaký časopis, jejž hbitě rozevřev, Ivan dále jal se vysvětlovat, řka: "Tote, jak vidíte, jest časopis 'Bulgarský Glas Národa', psaný jako všechny bulharské listy cyrilikou, jinak ale v základě myšlenek není rozdílu — vše se čte a rozumí na slovanském nezměněném podkladu, a abych dodal důkaz pravdivosti mých vývodů, vzhledem na vás, příslušníky severního, to jest českého, národa, přišlo-li by vám to vhod, přečetl bych vám ve vašem českém nářečí bulharskou psanou veršovanku o evropské válce, na což jsme své doby v tomto časopise přišel, pak jsem si to několikrát sám sobě přečetl a nyní to skoro už z paměti umím." "Nu, tak tedy, ku předu!" vybízeli jsme Ivana, aby začal, "Tedy" — a vystoupiv na židli, Ivan teď hlasitě dí: "Veršovanka jest původní, autorem jest Bulhar Nikolas Petrov Girdžikov, jenž z Montrealu, Canada, o válečné líčí v Evropě takto píše:

"Och Evropo!

V síř i v dál rozléhá se stále
děsivá války příšera — slyš!
ohlušující treskot pušek...
Země duní, otřásá se;
hmot, křik "na nůž"!, "na bodák"
volá dnes již Evropa celá.
Ječí, křepčí, troubí,
vířivý hlas bubnů vzduchem chvěje,
dusivým kouřem, otravnými plyny
vražedných střel změchán, děsí, tetelí
se...
Och, strašný dluh to — o Evropo — od
Tebe...
I může být, že dluh ten lže,
klame národy Tvoje... viz!
ten prostý rab, syn Tvůj,
umírá na poli války
s tisícero kletby na rtech, krví zbroceních,
v bolestech hrozných okamžiků smrti
kleje Tobě — vždyť to Tvůj hřích!...
Evropo, matko! Snové Tvoji
hrozné strádají, příšerná muka
v bitkách těch bez počtu...
Ty hledíš, Evropo, v hroby nečitané,
nastlaný trup na trupu...
Sama oblaka skrblí na Tvoje hrdé
čelo,
lituje a pláče za raněné, mrtvé;
jimiž země poseta daleko, široko,
co oko vidí — Och, matko!
oni nemohou více, by vstali synové
Tvoji.
Pohleď, Evropo! Krev zbabělá v ústech...
pohleď v hrdlo zabodnutý meč!
slyš sten tisíce jarých synů,
v bolestech smrti strádat...
havranů hejna slítnutá na lov krákat!
Havraní chválí si bohaté hody —
Pazoury drápou, klovany bodají
hluboko v tělo junáka,
jenž nehybně leží tam na poli války;
doma tam v dáli pláčí oň
rodiče, bratři, milenka...
...Jde večer, plouží se soumrak po
krajině;
nářek a běda dětí i dospělých
táhnou se tichem nocí...
Směsice modliteb, slzí a kleteb
v úzkostech, hladu a žalu,
v náruči smrti padá rab Tvůj...
křičí, volá: "Evropo, prokleješ
a proklne nebesa bezdušná!"
Evropo matko! Pro Bůh, není Ti líto
za všechny živé, co jsou u Tebe?
Slzy když ronají, slzy nesčetné,
slzy nevinné, smíchány s krví?
Tvoje krásné pole i zahrady
na jedné stopce, jako by jablko
plod slznoucí, vždy hojné rodila
léta mnohá, květin růží bez počtu...
teď marně by hledal [illegible]
zlatý květ růže nesměřen krví
v bojích za vlasť i v padlých junáků.
Do dívky a bohatýr nechce dnes
vzlétnout [illegible] ni starý,
ni bála, tance ni svatby;
a hoši, [illegible] a hráti [illegible]
[illegible], gajdy a basy [illegible]
zeny,
[illegible] jen [illegible] dnes žalo
ní.
Všechno chce hráti [illegible]
jichž [illegible] krví [illegible],
v krví vyrostlé chtěly by dívky
trhati [illegible], věnce by pletly junákům;
kvítky [illegible]
milenců hroby neznámy v dálce...
Vše smícháno se zemí...
K poznání nejsou milenců svých
jen tu a tam na [illegible], mohyle hlíny,
a podle modlí se zastalých.
Modlitba [illegible]
v soužení, bědech — tábor skupiny,
až tamo v dáli modří oblak proráží,
ústa jich táhle a tichounce šeptají:
"Och, věčný pokoj vám, vy carstvo
nebeské!""

Ivan v deklamaci ustal, provolávaje zdaru sebězi příští, na den 21. t. m., načež s hromovým "Na zdar!" rozešli jsme se.

M. Šardiekuj.

⁂

LORD NORTHCLIFFE VE SPOJENÝCH STÁTECH.

Lord Northcliffe, anglický vydavatel, spolupracuje s anglickou missií v práci ve Spojených Státech.

ZPRAVY Z BURWELL, NEB.

18. června 1917.

Několik spřízněných rodin z tohoto okolí se usneslo uspořádati v neděli, dne 17. t. m., společnou automobilovou vyjížďku, k návštěvě manželů Josef Pipalových u Burwell. Umluveno a také vykonáno. Den k tomu byl velice příznivý a počasí na dobu tuto téměř ideální. Společnost tato, sestávající z rodin pana Fr. Kříže a p. Tomaše Nedbálka, manželů Josef Zadinových a Frank Mašínových nastoupila společně tuto umluvenou cestu — minuli již obydlí p. Tom. Dorana, když opačným směrem k této farmě blížil se automobil, řízený jednou z dvou slečen Doranových z Burwell, jedoucích k návštěvě své sestry na tu farmu. Stroj, jak bylo zcela patrno, nebyl náležitě ovládán, neboť hnán byl neobyčejnou rychlostí. První kára, řízená p. J. Rejdou, v níž nalézala se rodina p. Fr. Kříže šťastně se vyhnula, za to však již méně šťastným byl p. Nedbálek se svojí karou, jemuž sl. Doranová poskytla příliš málo místa k vyhnutí. Ve svém zoufalém postavení, aby zabránil zcela jisté a hrozné srážce, rychle z části zabrzdil stroj, chtěje se patrně při mírnější jízdě dostati po svahu na vedlejší cestu. Pokus tento se mu však nezdařil, neboť příliš zabrzděná kára ve svém nezadržitelném pohybu sjížděla po staré trávě jako sáně po čerstvě napadlém sněhu a pak — pouhých as 6 střevíců od hluboké propasti převrátila se na mírném svahu. — Frank Mašín, syn pisatele těchto řádků, který vymrštěn byl s předního sedadla několik kroků od stroje, rychle pochopil nebezpečnou situaci ostatních a nadzvednutím stroje vyprostil je z jich nebezpečné polohy. Pod karou nalézali se oba manželé Nedbálkovi s jich dvěma dítkami a sl. Mathilda Rejdova, která ustrašena byla tak, že as po dvakráte omdlela. Nic vážnějšího se nepřihodilo, vše odbylo se pouhým leknutím a poškozením káry. Pan Doran škodu prý nahradí. Tato nehoda, která dle očitých svědků byla tak zvláštní, že jen o vlásek změněná poloha káry při jejím pádu mohla za následek míti hrozné neštěstí a zničiti tak několik nadějných životů lidských, které skoro neuvěřitelně, ano téměř i zázračně ušli jisté smrti. Nehoda tato s ještě dosti příznivým zakončením, nechť slouží co výstraha neopatrným šoférům, zvláště těm, kteří neradi v rychlé jízdě se vyhýbají svým pojíždějícím protějškům. Též budiž poukázáno i na tu okolnost, že cesta v těchto místech jest pro dvě navzájem se vyhýbající auta tuze úzká a pro svoji ostrou a i na blízší vzdálenost málo viditelnou zatáčku, též i velice nebezpečnou. V zájmu veřejné bezpečnosti by měla býti co nejdříve rozšířena. K večeru, téhož dne dostalo se nám též toho potěšení, že pan Fr. Kříž se svojí rodinou na jich zpáteční cestě v pisatelově domě se zastavil, při čemž sobě zvláště liboval, že ta příšerná nehoda z jich neblahého výletu, neměla horších následků a že celá společnost z toho vyvázla tak šťastně se zdravou kůží, což i my všem z hloubi svého srdce jim přejem.

— V našem okresu Valley dostavilo se k vojenskému soupisu celkem 848 mladých mužů, z nichž mnozí přiděleni budou co nejdříve k armádě Strýčka Sama. V tomto počtu zahrnut jest i značný počet českých mužů, kteří bydlí v různých částech celého okresu. Township Geranium vykazuje 40 českých jmen a co se dotýče tedy českých branců stojí na prvním místě. Druhé místo náleží městu Ord s počtem 22; třetí vykazuje Eureka Twp. s 19 krajany. Čtvrtý twp. Liberty 16; Michigan twp. 11 a páté místo zaujímá twp. Ord s 9 krajany. Celkový počet v celém okresu vykazuje 169 českých jmen. To poskytuje nám důkaz, že v celkovém soupisu národnost naše v tomto okresu zastoupená jest číselně 20 procenty čili jednou pětinou celkového počtu. — F. M.

ANGLICKÝ KRÁL JIŘÍ NÁVŠTĚVOU NA AMERICKÉM TORPÉDOBORCI.

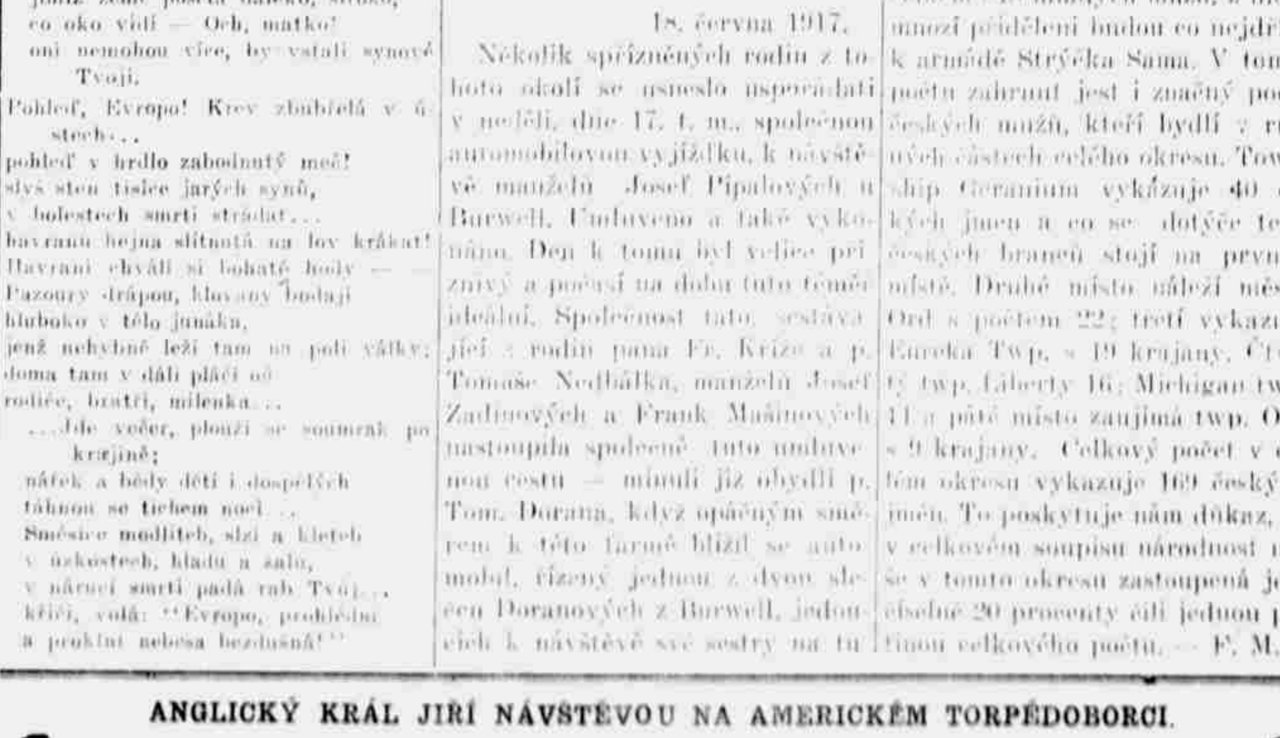

Anglický král Jiří uvítal torpédoborce Spojených Států po jich příjezdu do anglických vod a odebral se na palubu některých z nich. Fotografie ukazuje, jak prohlíží jedno z děl na americkém torpédoborci.

-PIVO-

Přáli byste rádi dobré pivo? Víte, že dobré pivo jest tím nejzdravějším, nejdražším a [illegible] nápojem, jaký člověku jest známým.

—HOMEBRU—

Pivo, jež si doma vaříte.

Z HOMEBRU a vody můžete uvařit nejznamenitější pivo, jaké jste kdy ochutnali. Pouhou plechovkou o 32 uncích krabice HOMEBRU zašle se za pouhých $1.25.

Z jedné krabice vyrobí se 24 láhve piva. Běžná o 12 krabicích pošle se za $9.00.

Zaručeně čisté — pravé. Žádné lučebniny nebo látky na udržení. Zašlete $1.25 dnes na 32-uncovou krabici HOMEBRU, nejdůvěrnější nápoj na vaření piva v lidském věku.

Universal Pure Food Products Co., Inc.,
147—155 Fourth Ave.,
NEW YORK CITY.

Přijmou se jednatelé na prodávání HOMEBRU. Každý je má rád. Opětujte objednávky bezodkladně. Buďte ve svém okolí prvými na prodávání HOMEBRU. Pište dnes o úplné podrobnosti a jednatelství pro své okolí.

Kavárna a restaurant
SLAVIE

1424 jižní 13. ulice, OMAHA, NEB.
ADOLF MIČKA a SYN, majitelé.

Čisté pokoje pro návštěvníky města. Pravá česká kuchyně, kulečníkové stoly. Vše útulně zařízeno. Obsluha vzorná. tf.

Český obchod s hudebními nástroji, mluvícími stroji.
České rekordy v tom největším výběru.
Pište si o český ceník hudebních nástrojů.
České válce pro samohrací piana od 35c výše.

JOSEPH JIRAN
1333 West 18th Street, CHICAGO, ILL.

Moderně zařízený a největší řeznický a uzenářský závod vlastní nejstarší řezník,

V. F. KUNCL
č. 1244 So. 13th St., Omaha.

Má na skladě vždy velké zásoby čerstvého různého masa, jakož i znamenitých domácích uzenářských výrobků. Ceny levnější nežli kdokoliv jinde. Zboží možno objednati telefonem: Douglas 1198.

Kdo by si přál dobrá česká a laciná jídla, ať přijde do nově upraveného restaurantu k
V. NUDEROVI
roh 14. a William ul.
Taktéž může pp. cizincům posloužiti čistými pokoji.

DR. JOS. F. MAREŠ, český zubní lékař, 1004 First National Bank Bldg., 16. a Farnam, Omaha. Tel. Doug. 509. — Advertisement 5-tf.

Adolf A. Tenopír,
Český právník.
Úřadovna: čís. 1325, roh 14. a William ulice
OMAHA NEBRASKA
Telefon: Doug. 8397.
—Veřejný notář—

DR. J. C. SOUKUP,
ZUBNÍ LÉKAR

Přestěhoval se do:
815 City National Bank Bldg.,
16th and Harney St. OMAHA

Dr. J. W. NOVÁK,
český zubní lékař.
New World Herald Bldg. [illegible]
15. a Farnam ulice.
[illegible]